

k fysicky nedělným součástkám svěřenského jmění, nebo pro některé členy určí výplaty v hotovosti anebo požitková práva nebo renty, jen když dohoda ta jest svěřenským soudem jako účelu zákona neodporující schválena, ve všech případech jde v z d y o r o z d ě l e n í s p o l u v l a s t n i c t v í, takže jednotliví účastníci stanou se individuálními vlastníky toho, co jim vzájemnou dohodou je přiřčeno, jako úhrada jejich spoluvlastnického podílu na uvolněném svěřenském majetku.

Jde-li však o právní jednání, kterým se fideikomisní jmění, svazku svěřenského zbavené, dělí mezi oprávněné členy dotyčné rodiny jako spoluvlastníky tohoto jmění, pak možno tuto dohodu co do poplatkové povinnosti posuzovati jediné podle ustanovení § 8 zák. č. z 18. června 1901 č. 74 ř. z. Posuzování dohody té jako dohody dědické podle § 14. cis. nař. z 15. září 1915 č. 278 ř. z. je tu vyloučeno již z toho důvodu, že tu nejde o vyrovnání nároků vzniklých dědickým nápadem, nýbrž o vyřízení nároků z rozloučení společného vlastnictví, založeného originálně zákonem č. 179/1924 sb. z. a n. Rovněž tak nelze v dohodě té spatřovati — jak to činí žalovaný úřad, právní jednání mezi živými, jimiž se čekatelům poskytuje odbytné za jejich podmíněná práva dědická a že tedy dohodou tou se pro jednotlivé čekatele zakládají převody oněch dotyčných majetkových součástí, resp. majetkových práv, podléhajících dani z obohacení dle § 31 č. 1. cis. nař. č. 278/1915 ř. z., neboť tyto majetkové součástky, resp. majetková práva nebyly těmto čekatelům od časného držitele svěřenství postoupeny vzhledem k jich b u d o u c í m n á r o k ů m d ě d i c k ý m, kdyžtě tyto podmíněné dědické nároky (nároky na posloupnost ve fideikomis) zrušením svěřenství pro příště zanikly, nýbrž šlo tu právě o vypořádání jejich n á r o k ů s p o l u v l a s t n i c k ý c h, ve které se jejich dřívější podmíněné nároky dědické, resp. jich »vrchní spoluvlastnictví« zákonem č. 179/1924 sb. z. a n. proměnily. (Příště dále.)

JUDr. A. Kozáková, kandidátka notářství:

Poznámky z praxe k zápisu spol. s r. o. v obchodním rejstříku.

(Dokončeni.)

ad § 41. Nedošlo k usnesení a jest usnesení považovati za bezúčinné, nebyl-li společník na valnou hromadu pozván, a nezúčastnil-li se byť i ohlásil své vystoupení ze společnosti. (Rozh. z 29. III. 1927 V 6938.)

K §u 52. K prohlášení o převzetí kmenových vkladů stačí notářské potvrzení soukromé listiny podle §u 54 not. řádu. (Rozh. z 23. III. 1908 N 1170).

ad § 117. (Zapravení poplatku) nezapravení škálového poplatku není důvodem k zamítnutí zápisu společnosti.

(Zapravení škálového poplatku nestačí prokázati pouhou složenkou pošt. spořitelny, nýbrž zvláštním potvrzením, které vydává v Praze úřad pro vyměřování poplatků, na venkově berní úřad.)

Poznámky Dra H. Patsche, notáře uvedené při debatě 24. XI. 1930:

Odměna jednatelů společníků jest odpočitatelná pouze v mezích § 75 lit. h (odst. 5.) nov. zák. o přírodních daních.

Jednatelům lze zřídit nespolečníka i ve společenské smlouvě.

Jest přípustno vzhledem k zodpovědnosti všech jednatelů svěřiti dozor nad určitým oborem pouze jednotlivým jednatelům.

Byla-li odměna jednatelská stanovena společenskou smlouvou, změna odměny předpokládá změnu smlouvy společenské.

Jednatel, který nebyl zřízen společenskou smlouvou, má pro případ svého odvolání nároky náhradní pouze ze smluv pokud s ním byly uzavřeny, a neplatí domněnka mzdy podle § 1152 obč. zák.

Odporuje zákonu ustanovení společenské smlouvy, že valná hromada usnáší se prostou většinou hlasů ohledně předmětu § 35.

Minoritní právo nesmí býti vázáno na menší menšinu než 10%.

Není porušením § 39, hlasují-li společníci o zřízení vlastní prokury, neb o vlastní odměně jednatelské.

Do pozůstalosti náleží kmenové vklady, nikoliv jmění společnosti, i když je jediný společník. Vzhledem k § 70. nelze stanoviti ve smlouvě, že společníci ručí pouze svým vkladem.

Zastavení činnosti i trvalé nemůže býti důvodem k nařízení likvidace.

Dr. F. Petříček:

Systém ekvivalentu poplatkového.

Letošního roku nastává povinnost právním subjektům, u nichž fysická smrt nastati nemůže, podati přiznání k ekvivalentu poplatkovému, to jest onomu poplatku, který má býti státní pokladně náhradou za to, oč přichází u jmenovaných poplatníků na poplatcích převodních. Poplatek ten, jak známo, vyměří se vždy jednou za deset let a platební rozkazy z letošního roku stanoví výši tohoto poplatku pro období 1931 až 1940.

Okolnost, že poplatkový ekvivalent vyměřuje se pouze jednou za deset let, má za následek, že předpisy upravující vyměřování tohoto poplatku jsou poměrně málo známy.

Nynější doba, doba hospodářské krise, vyžaduje proto na orgánech velkých zejména akciových podniků obchodních a průmyslových, neboť ty jsou hlavními poplatníky při této veřejné dávce, případně na právních zástupcích jejich, aby zvláštní pozornost věnovali přiznání k tomuto poplatku, a uvarovali tak osoby, jež zastupují, škod plynoucích z nesprávného přiznání anebo nedodržení lhůt, stanovených zákonem, resp. prováděcími nařízeními, jimiž jsou v tomto případě nařízení z 5. prosince 1930, č. 184 až 186 sbírky zákonů a nařízení.

Přichází proto v pravý čas právě vydaná kniha poplaného odborníka, vrchního finančního rady a přednosty zemského finančního ředitelství Dra Fr. Petříčka: Systém ekvivalentu poplatkového.

Kniha shrnuje všechny normy, týkající se ekvivalentu poplatkového, a pojednává o něm systematicky, slohem jasným i neprávnicku srozumitelným, a otiskuje plně znění vládních nařízení č. 184 až 186 z roku 1930.

Otištěno jest také přes 300 rozhodnutí nejvyššího soudu správního, a nutno zdůrazniti objektivnost autorovu, jenž pojmul do knihy nejen rozhodnutí finanční správě příznivá, nýbrž i taková, kde názor nejvyššího správního soudu se liší od názoru úřadů poplatkových. Orientaci v knize umožňuje dvojí rejstřík věcný i chro-

nologický — to nutno vytknouti také jako přednost knihy — neboť vycházejí příručky z oboru finančního práva rozsahu mnohem většího, i přes 1000 stran, bez chronologického rejstříku, čímž ovšem praktické používání jejich značně trpí, není-li někdy vůbec nemožné.

Ke knize připojeno jest také dvacet stran vzorců příznání velmi názorných.

Knihy vyšla nákladem Účetních a daňových novin, Praha-XII., Slezská č. 89.

Cena 18 Kč za knihu o více než 100 stranách svědčí o tom, že autoru i nakladateli šlo o prospěch věci nikoliv o zisk.

Dr. J. J.

Otázky a odpovědi.

Další praktické případy řešené v listopadové schůzi odboru Plzeň, spolku československých notářů.

Nepatrné pozůstalosti.

§ 52. nesp. patentu (odevzdání pozůstalosti na místě placení) zní: »... Je-li pozůstalost příliš nepatrná, aby o ní zahájeno bylo jednání, budiž to uvedeno v úmrtním zápise a zároveň poznamenáno, čeho třeba, jestliže se nabízí někdo jiný, že převezme celou pozůstalost na srážku svých pohledávek neb zapravení dluhů a výloh.«

§ 73. nesp. pat. (odevzdání právem věřitelským, čili »iure crediti« pak zní: »Je-li pozůstalost nepatrná a lze-li dle okolností míti za to, že zapraveny mohou býti jen nejnaléhavější dluhy pozůstalostní, vyslechne soud strany, jaká jest pozůstalost, jakou má cenu, pak o tom, co činí náklady nemoce a pohřbu a jiné pohledávky mající zvláštní právo přednostní a přenechá jmění jimi vyčerpané věřitelům na místě placení. Ve výměru, jímž takto odbude pozůstalost, musí býti uvedeny jednotlivé pohledávky věřitelů, na jejich zapravení se přenechává pozůstalost na místě placení.«

Dle toho § 52. pojednává o pozůstalostech, které jsou příliš nepatrné, než aby o nich bylo zahájeno jednání. Předpokládá, že aktiva rovnají se skoro passivům, že tedy všechna passiva mohou být uhrazena hodnotou aktiv. V tomto případě není tedy na místě mluvit o přenechání iure crediti.

Naproti tomu jedná § 73. o pozůstalostech »nepatrných« skutečně passivních. Zákon sice pojem nepatrnosti neurčuje, je možno však vzít za vodítko konkursní řád (z 10. XII. 1914 č. 337), změněný zákonem z 20. VI. 1922 č. 190., dle něhož (§ 169) za nepatrné konkursy lze považovati jen ony, při nichž jmění do konkursu patřící nečiní více než 10.000 Kč.

(Eventuelně snad — dle speciální sazby pro jednání iure crediti pouze do výše aktiv 5.000 Kč?).

Konečně dlužno připomenouti, že při přenechání pozůstalosti dle § 52. n. p. není třeba obeslati dědice k výslechu o tom, zda s příkázáním souhlasí. To vysvitá z toho, že zákon teprve v § 75., tedy na místě pozdějším, mluví o vyrozumění dědiců.

V obou případech jest však snad ne dosti vhodné nazvati disposici soudní »odevzdáním«, neboť jedná se o pochod, rozdílný od pravého »odevzdání pozůstalosti«, schází zde také znak, — »odevzdací listina« — nejvhodněji snad bude možno říci »přenechání« — ať již na místě placení, neb iure crediti.

Rovněž není třeba, aby, přikáže-li se pozůstalost jednomu věřiteli, který prohlásí ochotu hraditi dluhy

pozůstalostní, zaváděno bylo jednání s věřiteli dalšími, za účelem dosažení jejich souhlasu.

V případě, že by se věřitelé s tímto finalisováním nespokojili, anebo pozůstalost k úhradě jich nároků nestačila, přicházejí v úvahu ustanovení §§ 73. a 74. nesp. pat.! Dlužno ještě připomenouti, že při jednání dle § 73. mají pohřební výlohy přednost před náklady ošetrovacími a že všechny pohledávky ostatní mají při tomto přenechání pozůstalosti takové pořadí, jako v řízení konkursním, tedy ve smyslu § 51. konk. řádu:

I. třída:

1. pohřeb,
2. pohledávky a platy zaměstnaných,
3. nároky nemocen. pojišťoven (platy za zaměstnance),
4. pohledávky lékařů, lékáren, ošetřovatelů a porodních asistentek.

II. třída: daně a dávky.

III. třída: všechny ostatní pohledávky.

Konečně dlužno se ještě zmíniti o poplatcích při přenechání pozůstalosti iure crediti:

Dle výnosu min. fin. z 5. ledna 1916 č. 872: Má-li nabyvatel předlužené pozůstalosti dědické právo neb právo převzítí pozůstalost neb její část (legát?) je tu převod pro případ smrti, z něhož se neplatí žádný poplatek, nejsou-li v pozůstalosti nemovitosti, kromě poplatku za event. poslední vůli, 8 Kč.

Není-li příjemce takto oprávněn, jest zaplatiti poplatek dle III. stupnice z hodnoty svršků, poplatků dle II. stupnice z hodnoty aktivních pohledávek.

Pro praxi doporučuje se tento postup:

Je-li pozůstalost pouze movitá, stačí výpočetní list, kde se uvede:

Je-li příjemce dědicem, tato okolnost v II. odd., jako důvod pro nevyměření poplatků.

Není-li příjemce dědicem, poplatky dle hořejšího. V každém případě však zařaditi do protokolu, že příjemce prohlašuje, že přijímá pozůstalostní passiva k úhradě jen do výše pozůstalostních aktiv (jinak měří se poplatek ze sumy passiv).

Je-li pozůstalost nemovitá, odpadá výpočetní list, na místě jeho pojme se do protokolu poplatkový výkaz (ve smyslu § 34. odst. 2. prov. nař. min. fin. a práv z 29. XII. 1915 č. 397 ř. z.) neboť pak nastává normální měření poplatku převodního. Je ovšem otázkou, zda vůbec, alespoň v každém případě, je možno přenechávati iure crediti nemovitost. (Zjištění cenového základu.)

Kolkování dokladů o položkách srážkových v pozůstalostech.

Příklad: V pozůstalostním řízení po M. N. byla mezi pozůstalostními dluhy uvedena pohledávka faráře X. a zařazena do passiv jako položka srážková.

Existence této pohledávky prokázána byla stvrzenkou tohoto znění: »Dle saz. pol. 102. d. popl. zák. kolku prosto. Potvrzení příjmu: Podepsaný X stvrzuje, že z pozůstalosti po N. zemřelém dne... dostal od dědiců Y. za vedení konduktu 500 Kč.

Vyměřovací úřad pozastavil stvrzenku, předepsal poplatek dle II. stupnice a zvýšení dle § 79. popl. zák.

Vzniká otázka: Podléhají průkazy o existenci pozůstalostních dluhů poplatku? Či přísluší jim, a za jakých okolností poplatkové osvobození ve smyslu pol. 20/102 d. popl. zák.?